

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΠΟΛΗ-15703 ΖΩΓΡΑΦΟΥ
ΤΗΛ.: 2107277535-FAX: 2107277535

ΔΙΔΑΣΚΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ Η. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Γραφείο 503

Τηλ. 2107277547

giliop@philosophy.uoa.gr

ΜΑΘΗΜΑ: ΦΣ103

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΙ:
ΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ-ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Δευτέρα 30 Σεπτεμβρίου 2019

1. Αντικείμενό μας: η μετασωκρατική φιλοσοφία πέρα από τον Πλάτωνα.
2. Οι κοινωνικοπολιτικοί όροι της γένεσης της κλασικής αττικής φιλοσοφίας. Οι προκλήσεις της νέας εποχής και η κρίση των αξιών.
3. Τα βασικά χαρακτηριστικά της παρουσίας και των παρεμβάσεων των σοφιστών στο κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό γίγνεσθαι της κλασικής Αθήνας. Τα χρήματα που εισέπρατταν οι σοφιστές και τα χρήματα που, έμμεσα τουλάχιστον, προσέφεραν. Ευβουλία, πολιτική αρετή και πειθώ.
4. Η (προσωκρατική και) σωκρατική «στροφή της φιλοσοφίας από τον ουρανό στη γη». Η φιλοσοφία ως τέχνη του βίου: εναλλακτικές προσεγγίσεις.
5. Ο νέος τύπος διανοουμένου και ο φιλόσοφος σε αναζήτηση (προσδιορισμού και) νέου ρόλου. Σύγκριση και αντίθεση φιλοσόφου και σοφιστή. Ο κίνδυνος παρανόησης και σύγχυσης των ρόλων. Ο σοφιστής και ο φιλόσοφος ως διαφιλονικούμενοι τίτλοι.
6. Η εν πολλοίς κοινή απεύθυνση σοφιστών και φιλοσόφων. Σπέρματα μιας ιδέας περί ισότητας → από κοινού υπέρβαση της

παραδοσιακής αριστοκρατικής ηθικής.

7. Μύθος και λόγος εν γένει. Διάλογος, διάλεξη, διαλεκτική: η σύγκρουση των μεθόδων.

8. Οι διάφορες εναλλακτικές και ανταγωνιστικές σχολές κατά την κλασική περίοδο. Πλουραλισμός εναντίον συντήρησης. Ομοιότητες και διαφορές μεταξύ σοφιστών.

9. Σχετικότητα και παροδικότητα των θεσμών. Φύσει και νόμω προέλευση θεσμών και νόμων. Νομιμοποίηση στη βάση της συναίνεσης → προδρομικές θεωρίες κοινωνικού συμβολαίου.

10. Ισχύς και λόγος στη συγκρότηση θεσμών και αξιών. Ρεαλισμός της δύναμης εναντίον του ρεαλισμού της ηθικότητας.

11. Εμπειρική ή / και νοητική προέλευση της γνώσης. Ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας της σοφιστικής κίνησης.

12. Το πρόβλημα της διδασκαλίας της αρετής.

13. Πολιτική δράση και απόσυρση. Ενεργητική και παθητική στάση.

14. Πράξη και γνώση ως πυλώνες της πρακτικής φιλοσοφίας. Εναλλακτικές λύσεις → σοφιστική, πλατωνική, μετασωκρατική φιλοσοφία.

15. Το σωκρατικό πρόβλημα. Η ύπαρξη διαδόχων του Σωκράτη ως τεκμήριο της ζωντάνιας της κληρονομιάς του.